

محاسبه‌ی آنتروپی شانن، رنی، تسالیس، شارما-میتال، سوپرا-اکستنسیو برای سیستم صف بندی $M/M/c/s$

مینا کارگر شهری*
دانشگاه صنعتی بیرجند

زهره نیکوروش
دانشگاه صنعتی بیرجند

چکیده

در این مقاله به معرفی سیستم صف بندی $M/M/c/s$ می‌پردازیم و توزیع مانای این سیستم صف بندی را محاسبه می‌کنیم. هدف اصلی محاسبه‌ی آنتروپی‌های شانن^۱، رنی^۲، تسالیس^۳، شارما-میتال^۴ و سوپرا-اکستنسیو^۵ برای سیستم صف بندی $M/M/c/s$ و بررسی وجود رابطه بین هر جفت از این آنتروپی‌ها می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: سیستم صف بندی $M/M/c/s$ ، توزیع مانا، آنتروپی

Mathematics Subject Classification [2010]: 60K25, 94A17

۱ مقدمه

یکی از پرکاربردترین شاخه‌های فرآیند تصادفی به ویژه زنجیره‌های مارکف نظریه صف می‌باشد. در اینجا با معرفی سیستم صف بندی $M/M/c/s$ به دنبال محاسبه‌ی آنتروپی‌های مختلف برای آن می‌باشیم. یک مدل صف بندی با c ($1 \leq c \leq \infty$) سرویس دهنده یا باجه به صورت موازی که توزیعهای ورودی بواسون با پارامتر λ ؛ توزیع زمانهای سرویس، نمایی با میانگین نرخ μ ؛ و نظم صف، سرویس به ترتیب ورود یا ($FIFO$) است. که در این سیستم داریم:

$$\forall j ; \lambda_j = \lambda \quad \text{و} \quad \mu_j = \begin{cases} j\mu & 0 \leq j \leq c-1 \\ c\mu & j \geq c \end{cases}$$

برای این فرآیند توزیع مانا به صورت زیر به دست آمده است:

$$P_n = \begin{cases} \frac{(\frac{\lambda}{\mu})^n}{n!} P_0 & 0 \leq n \leq c-1 \\ \frac{(\frac{\lambda}{\mu})^n}{c^{n-c} c!} P_0 & n \geq c \end{cases} \quad \text{و} \quad P_0 = \frac{1}{\sum_{n=0}^{c-1} \frac{(\frac{\lambda}{\mu})^n}{n!} + \frac{\rho^c}{1-\rho}} \quad (1)$$

* سخنران

^۱ Shannon

^۲ Renyi

^۳ Tsallis

^۴ Sharma - Mittal

^۵ Supra - Extensive